

HEERLIJKE ZEE.

De lucht is hel-der, kalm de zee, Al-
leu- stroom voert zacht ons meê; In 't vro-lijk
lied, dat klinkt van hoord, Rolt luid naar 't strand de
juichtoon voort: Heer-lij-ke zee!

Het hollandsch hart bemint de zee;
De knaap juicht met den grijze er meê:
Gij waart de grootheid van ons land,
Den roem en schat van 't verste strand,
Heerlijke zee!

Blijf Neêrlands liefde, blaauwe zee,
En klinkte met uw golfslag meê
Hier rein en vroom het lied altijd
Voor u, die kroon van Neêrland zijt,
Heerlijke zee!

VOOR DEN ONDERWIJZER.

DECEMBER. — VIERDE WEEK.

Geboorte van Jezus. Luk. 2: 1—20.

Leeren Jes. 11: 10.

Zingen Ps. 72: 8 en Gez. 229: 1.

Wel is de Heer het eerst aan de eenvoudigen verkondigd — maar niet alléén aan hen.

Hebbe men dus niet de gedachte, dat hooggeplaatst te zijn uitsluit uit het koninkrijk der hemelen (wel de aan dien stand aanverwante zonden). Wij zien hier vorsten — de roomschen zeggen drie ¹⁾, maar de Bijbel geeft geen getal aan — die het heilige kind komen begroeten. Het doet ons hart goed dat ook vorsten, ooschoon niet het eerst de vorsten, het kind Jezus hebben gevonden.

Niet de schamele pij, niet het purper der rijken baant den weg tot den Christus; maar de heilgeerige ziel verlangend naar Hem, het volgzaam gemoed vindt den weg en de gehoorzame komt tot den Heer.

Het teeken in het oosten eenmaal gezien zijnde, begaaven zich de wijzen op weg. Het reizen, toen zoo bezwaard, schrikte hen niet af; zij gaven ons hierna een navolgenswaardig voorbeeld. Hoe velen thans, die beter weten dan de oosterse wijzen wie de Koning der Joden is, getroosten zich geen enkelen strijd en vergeten dat het koninkrijk Gods moet genomen worden met geweld.

De vadsige, gemakkelijke Christen (is hij het dan?) spiegelde zich aan deze oosterlingen. Eenvoudig, belangstellend, praktisch en oprecht is hunne vraag naar den geboren Koning.

Darop ontroerde koning Herodes en geheel Jeruzalem met hem. Men stelt zich menigmaal tevreden als er zekere ontroering ontstaat bij de prediking der blijde boodschap. Het zou de moeite wel waardig zijn te onderzoeken waaruit die getroffenheid, hier ontroering genoemd, ontstaat en waartoe die leidt.

In dit verhaal ontstond ze uit vrees. Zou de koning niet vreezen als hij hoort dat een andere Koning, een Koning der Joden geboren is?

Vrees een aardich menschenhart niet bij de gedachte, dat wij een Koning hebben, wiens rijk niet van deze wereld is? Ons bevangt vrees; en dan is het de slaventred die ons voert tot den meester, maar niet het toelopen eens kinds dat den verzoenden vader heeft gevonden.

Deze ontroering heeft geleid tot den beruchten kindermoord. De overpriesters en schriftgeleerden werden ontboden en bleven het antwoord geen oogenblik schuldig. Zij bezaten immers de profetie. Zij wisten ze misschien kinderlijk van buiten; maar ongelijk aan de hoorders die de Apostel prijst, was het woord bij hen niet met het geloof gemengd.

¹⁾ Naar de drie toen bekende werelddeelen, ter verziannelijking dat al de wereldvorsten aan het priestergezag onderworpen behooren te zijn.

Welk een werk voor onderwijzers en kinderen; men kan de waarheid kennen, men kan schriftgeleerde en overpriester zijn, dus voorganger, en aan die waarheid niets hebben, minder dan niets, erger dan niets; want die den wil geweten heeft en niet gedaan zal met dubbele slagen geslagen worden; want ook de waarheid is een teeken, ten val of ten opstanding gesteld.

Wij weten hoe de gekomen Messias door hen werd ontvangen, die nu zoo vaardig de woorden Gods, betreffende zijne komst op aarde, wisten op te zoeken en op te zeggen.

En Herodes. Met eigenaardige sluwheid geeft hij voor dit kind te willen aanbidden, zoodra hij weten zal waar het te vinden is.

Argeloos komen de oosterlingen hier aan; naarmate men zelf met eene zaak is ingenomen verstaat men het verlangen daarnaar van anderen, en er is geene plaats voor argwaan.

Wijzen onder de menschen kunnen wij bedriegen, maar de spreuk zegt te recht:

Men kan de menschen wel,
Maar nimmer God bedriegen.

De onderwijzer drukke hierop bij het kindergehoor. Liever lang de vraag gedaan: wie is de Christus, opdat ik in Hem geloove? dan te schielijk gezegd: ik aanbid Hem. Bedriegen, wat is er lager, gemeener? het is een doen overeenkomstig den Satan, den vader der leugen!

Grijpe men toch elke gelegenheid aan om het kind hierop te wijzen, en niet als reden om oprecht te moeten zijn, maar als staving der zaak aan te toonen dat de leugen mislukt.

Al is de leugen nog zoo suel,

De waarheid achterhaalt haar wel.

Zoo ging het hier. Maar eerst ons op weg begeven met de oosterse wijzen. De ster was de gids en de vlagge voet had spoedig den stal bereikt.

Hoe zullen wij de voorbereidende gemoedsgesteldheid noemen dezer wijzen? Nog wel geen geloof, maar de ontvankelijkheid daartoe? Mij dankt nederigheid. Het was iets te zeggen voor voornamelijk oosterlingen, bij wien de pracht als ingeschapen is, de ster boven een stal te zien stilstaan.

Hoe! schokte dit hunne verwachting niet? Geen oogenblik. Geene ontroering maar blijdschap, zuivere blijdschap. Voor wie de hemel sterk in het oog houdt wikt het aardsche met zijne belemmeringen.

Daar buigen zich de vorsten tot den Heer der heeren, den Koning der koningen, en openen hunne schatten. Zij konden geven en wilden geven, iets dat niet altijd zamen gaat. Maar wij die meer weten dan die eerste aanbidders, wij weten dat de Heer liever gehoorszaamheid heeft dan offerande, liever ons hart dan onze schatten. Dus er is nog iets te geven, iets dat elk heeft, maar de meesten helaas terughouden, hart en gehoorzaamheid.

Dit punt werke men uit bij de leerlingen, en herhale hoe God het hart aanziet, ook bij alle daden en werken onzer handen.

Den oprechten gaat het licht op. Dat is weder bewezen in de oosterlingen. God openbaarde hun dat zij een anderen weg moesten gaan naar hun land en Herodes niet weer zien. Als men volgt, leidt ons de Heer.

God openbaarde ook aan Jozef de afschuwelijke plannen van Herodes, en deed hem met de moedermaagd en het kind naar Egypte vlieten.

En Herodes? Dezen bloedorstige kostte het niets alle kinderen van gelijke jaren als den Heer om te brengen.

Wij kunnen ons niet onthouden bij den aanblik dezer moeders te klagen: en deze schapen? wat hebben zij gedaan! Onschuldige martelaren; maar daarna weened herhalen uit den dichter van »de Kleine Kinderen-grafzaag»:

Kort geleefd en kort geleden,
Vroeg gestorven, vroeg bij God.

Na den dood van Herodes, wiens vreeselijk opzet door de hand Gods, die over den Christus waakte, was verijdeld, keerde Jozef op Gods bevel uit Egypte terug en woonde, ook hierin werd de profetie vervuld, te Nazareth.

V R A G E N.

Aan wien werd de Christus het eerst verkondigd?

Aan wie daarna?

Wie gingen met spoed op reis?

Was het reizen gemakkelijk?

Wat is het ontroerd te zijn?

Wat was het in dit geval?

Willen de menschen gaarne dat Jezus hun Koning zij?

Is het goed de profetie te kennen?

Is het genoeg?

Wat is bedrog?

Wie is de vader der leugen?

Wat bragten de wijzen?

Wat hebben wij te geven?

Wat is moeijelijk te geven?

Lees hierbij en leer de kinderen: »Troost der armen,»

Kerstgezag van Beets, in zijn bundel.

Wie bewaarde het kind Jezus?

Hoe?

Waar kwam de Heer later?

Zijn alle kinderen die sterven bij God?

ADVENTSLIED.

WISSE: Psalm 42.

Hoe, hoe zal ik U ontvangen,
Dierbre Jezus, heil der aard,
Aller eeuwen hoogst verlangen,
Die ons 's Vaders naam verklaart?
Heer, zet licht en kracht mij bij,
Dat ik willig, vaardig zij,
Om met liefde en welbehagen
Lof en dank U op te dragen.

Spreidde Ston juichend palmen,
Heilige Jezus, voor uw voet,
Zie ik treed met jubelgalmen
U, mijn Heiland, in 't gemoet.
Onverwelklijk feestestoet,
Vredepalmen, eenwig groen
Wil ik in mijn hart en woning
Strooijen voor mijn Heer en Koning.

Hoeveel gaaft Gij, Troost der aarde,
Willig prijs tot mijn behoud,
Toen mij alles zonde baarde,
Lust, in jammer haast berouwd!
Toen naar 's Vaders heilig regt
't Paradijs mij was ontzegd,
Toen hebt Gij tot eenwig leven,
Heer, U zelf voor mij gegeven!

'k Lag geboeid aan voet en handen,
Gij gaaft mij de vrijheid weer;
Snaad kleeftde aan mijn slavenbanden,
Uw verlossing kroont met eer.
God geheiligt door uw bloed,
Erfgenaam van hemelsch goed,
Juich ik, overstort van zegen,
Aan uw hand de toekomst tegen.

Wat, wat heeft U aangedreven,
U, in 't vaderhuis zoo groot,
Om U zelf aan ons te geven
Tot verlosser uit den dood?
't Was uw liefde, uw liefde alleen!
Zij dreef U tot zondaars heen,
Om hun schuldenlast en plagen,
Heer, als 't Godslam weg te dragen.

Schrijft, graveert dat in uw harten,
Christen, duur gekochte sehaar,
En bij Jezus' liefde en smarten
Zij geen kruis u ooit te zwaar.
Ja, dat de aard uw liefde aanschouw,^s
Uw geloof in 's Heeren trouw!
Boven bidden, boven denken,
Wil Hij altijd hulpe schenken.

Kwelt u niet met noodloos vragen,
Hij regeert in 's Vaders kracht,
Hij zal 't heilich op doen dagen,
Eer ons noodloos hart het wacht.
Telkens als daar naar zijn rand
't Ur tot godlijk reddend slaat,
Zal Hij komen zonder dralen
En als Christus zeggepralen.

Blijft ook niet met moedloos beven
Zien op wat u stang bevlakt,
Jezus' lust is schuldvergeven,
't Is door liefde, dat Hij trekt.
Ons voorkomend onverpoost
Met genade, kracht en trouw
Wil Hij, die op Hem vertrouwen,
't Licht der hoop steeds doen aanschouwen.

Hoort dan niet naar 't zegeschallen
Van des boozen knechtenstoet,
Jezus zal hun magt doen vallen,
Zwijgen zal hun euveldmoed.
Waar Hij komt, bekleed met magt,
Baat der wereld list noch kraecht;
Hoe zij zwak en weêrloos schijnen,
De overwinning wacht de zijnen.

Eens, eens komt Hij op de wolken,
Die de wereld rigten zal,
Hoort het, haast u, alle volken!
Vrees het jongst bezuiningschaal.
Maar gij, Christen, 't hart omhoog!
Haast aanschouwt Hem ook ons oog,
Haast zal op volmaakte wijzen
Eeuwig Hem ons danklied prijzen.

NBAR PAUL GERHARD.

C. S. A. v. S.